

VISIE

EXTRA EDITIE VOOR LEDEN VAN HET ACV

bpost
PB-PP1
BELGIË/NL-BELGIQUE

I AFKIFTEKANTOOR BRUSSEL X I JAARGANG 77 I P806000 I 06 I LIMBURG I 24.03.2022 I MAANDELIJKSE UITGAVE I VOLGEND NR 07.04.2022

**Veel regels,
te weinig controle.**

Inspecteurs getuigen.

27 maart
**Vredesmars
voor Oekraïne**

Is online kopen
beter voor
het milieu?

Dagcontracten
ondermijnen
je rechten

Nood aan vrije
tijd tijdens de
loopbaan

Onderstaande foto trok **de aandacht van Marc Leemans**, voorzitter ACV

Niets komt vanzelf

75 jaar geleden – een mensenleven – lag ons eigen land in puin, letterlijk en figuurlijk. Toen hadden we in West-Europa ons lesje eindelijk geleerd, en gingen we aan de slag om nieuwe gewelddadige drama's te voorkomen. Zo werden de sociale zekerheid en sociaal overleg uitgebouwd. Om de vruchten van de heropbouw eerlijker te verdelen. We richtten de Europese Gemeenschap voor Kolen en Staal op, de voorloper van de Europese Unie. Daardoor sloeg Europa de weg in van eenmaking en vrede. En het plan werkte, we kregen nooit geziene, breed verspreide welvaart en vrede.

Maar, vergis u niet, niets is voor eeuwig. In de jaren 1990 viel Joegoslavië bijzonder gewelddadig en wreed uit elkaar. Veel mensen sloegen op de vlucht. Nog geen dertig jaar later

herhaalt het scenario zich. De Russische president Poetin beveelt in 2014 eerst de annexatie van de Krim en nu de invasie van Oekraïne. Opnieuw aan onze voordeur. De vrede in Europa ligt in één klap aan diggelen, voor het eerst in jaren slaan miljoenen mensen binnen Europa op de vlucht en waart de vrees voor de bom weer door onze hoofden.

Niets komt vanzelf. En we zullen dus weer aan de bak moeten. Eerst en vooral door te zorgen voor een respectvolle opvang van en omgang met vluchtelingen. En door een snelle en structurele beëindiging van de oorlog in Oekraïne. Vrede zal niet lukken met een opbod aan wapengekletter. Vrede is structureel werk voor onze politieke leiders en diplomaten. U kan dit mee ondersteunen door massale deelname aan de vredesbetoging op 27 maart.

– Foto **Ward Rombaut**

Maar er is meer. De beste garantie voor vrede is welvaart, democratie en respect voor mensenrechten. Zoete broodjes bakken met losgeslagen leiders in ruil voor gas, olie en diamanten wordt vroeg of laat afgestraft. Dat stelt ons voor grote uitdagingen zoals energie-onafhankelijkheid, maar er is geen andere weg. Tegelijk moeten we bijzonder op onze hoede zijn voor de afbraak van diezelfde welvaart, democratie en mensenrechten in eigen land. Want vergis u niet, ook hier zijn er politici die in het nabije verleden de Russische president als sterke en slimme leider roemden. De rekening voor die huichelachtige opstelling is nu voor de bevolking, hier en ginder.

Marc Leemans, voorzitter ACV

SOLIDARITEIT MET OEKRAÏNE

Pater Karel staat plaats af aan Oekraïense tiener

Pater Karel Staute-mas van de Abdijs-gemeen-schap in Grimbergen vertrok op 10 maart voor een tweede keer naar de Pools-Oekraïense grens met hulpgoe-deren en om vluchtelingen mee te nemen naar Grimbergen. Het zwarte busje keerde zonder de pater terug, omdat hij zijn plaats afstond aan de Oekraïense tiener Katya, die zo naar ons land kon vluchten.

'Het is mentaal enorm zwaar', zegt pater Karel, vanuit het Poolse Medyka. 'Ik zie elke dag hartver-scheurende dingen, maar ook hartverwarmende zaken. Mensen met angst in hun ogen die slechts met een tasje kleren vertrekken, verhalen over de grootmoeder die in de schuilkelder wil achterblijven, kerken worden beschoten, kinderen liggen op straat, mensen nemen afscheid aan de grens.'

'Tegelijk komt uit heel Europa hulp. Als je de lange rijen mensen ziet toestromen, en de organisaties, internationale verenigingen, scouts ... die hulp willen bieden, met aan de overkant een bom die inslaat.

Het gaat recht naar het hart. Wat verderop zit dan een pianist in de openlucht John Lennons *Imagine* te spelen.'

'Mensen moeten beseffen wat het betekent om vrij te zijn. In hun denken, politieke en religieuze overtuigingen ... Die vrijheid en democratie betekenen rijkdom. Hier, op de grenzen van Europa, bij onze Oekraïense burens, wordt dat pijnlijk duidelijk.'

Samen met diverse vredesbewegin-gen roepen ACV en alle partners binnen beweging.net op om zondag 27 maart deel te nemen aan de manifestatie 'Europa voor vrede en solidariteit'. De organisaties komen op straat om een onmiddellijk staakt-het-vuren te eisen. Ze roepen op tot solidariteit met de vluchtelin-gen, waarschuwen voor een militair opbod en pleiten voor een kernwa-penvrij Europa. Afspraak vanaf 13 uur, station Brussel-Noord.

~ Wie een gift wil doen voor Oekraïne, kan dat via het Consortium 12-12 op het rekening-nummer BE19 0000 0000 1212.

Redactieadres Visie, PB 20, 1031 Brussel ~ e-mail: info@visieredactie.be ~ **Lezersbrieven** lezers@visieredactie.be ~ **Abonnementen** jennifer.javers@acv-csc.be ~ 02 244 32 81 ~ **Verantwoordelijke uitgever** Mathieu Verjans ~ **Redactie** Simon Bellens, An-Sofie Bessens, Jelle De Bock, Nils De Neubourg, Wim Troch, Dominic Zehnder, Lieven Bax, Tinne Van Woensel, Roni Theeboom, David Vanbellinghen, Karen Zelderloo ~ **Hoofdredactie** Amélie Janssens ~ **Vormgeving** Gevaert Graphics ~ **Druk** Coldset Printing Partners ~ Visie verschijnt tweewekelijks en is inbegrepen in het lidmaatschap van ACV bouw - industrie & energie, ACV-CSC METEA, ACV-Transcom en ACV Voeding en Diensten

Misbruik met dagcontracten blijft duren

Om uitzendarbeid met onzekere dagcontracten af te remmen, is er een akkoord in zicht. Alleen zetten werkgevers net voor de meet de hakken in het zand. Zij willen studenten erbuiten houden. Nochtans gaat een op de vier dagcontracten naar een jobstudent. Vooral studenten die op die inkomsten rekenen, blijven zo bekaaid achter.

– Tekst **Nils De Neubourg**

Met bijna een op de vijf jobstudenten aan het werk in winkels en supermarkten is de sector heel afhankelijk van jonge krachten.

Extreem onzekere dagcontracten moeten duurder worden zodat ze ontrabend werken. Op aandringen van onder meer het ACV ligt dat plan voor in de Nationale Arbeidsraad. Daarmee wil de vakbond het groeiend probleem van dagcontracten een halt toeroepen. Bedrijven die veel dagcontracten inzetten, zullen daarvoor een extra socialezekerheidsbijdrage moeten betalen. Logisch, vindt het ACV, want de werkgevers wentelen de kosten van dagcontracten, zoals ziekte- en werkloosheidsuitkeringen, af op de sociale zekerheid. Maar door jobstudenten uit het akkoord te houden, hopen werkgevers dat er in de praktijk weinig moet veranderen.

Tussen 2015 en 2020 was zowat de helft van alle uitzendcontracten een dagcontract. Jaarlijks zo'n 2,5 miljoen dagcontracten, tot 2019 - voor de coronacrisis - waren er dat zelfs nog een half miljoen meer. 'Dagcontracten worden stilaan de standaard in de interimsector', waarschuwt Piet Van den Bergh, juridisch expert van

het ACV. 'Ooit werden ze geïntroduceerd om onverwachte werkpieken op te vangen, zoals bij zonnig weer in de horeca. Dan hebben ze natuurlijk hun waarde. Maar met jaarlijks miljoenen opgestelde dagcontracten dient het systeem tegenwoordig duidelijk niet meer voor piekmomenten alleen. Het is vooral een systeem om mensen snel aan het werk te zetten zonder hen enige garanties te bieden.'

Ronduit misbruik

De lijst met onzekerheden van dagcontracten is dan ook lang, zegt Nelis Jaspers, medewerker bij Jong ACV: 'Dagcontracten maken dat jongeren rechten mislopen. Soms leidt het ronduit tot misbruik. Dat merken we dagelijks door klachten en vragen die we ontvangen van jongeren.' Over welk misbruik het dan gaat? 'Door dagcontracten op strategische momenten aan te bieden wordt de betaling van feestdagen en de toekenning van betaalde inhaalrust omzeild. Er is geen recht op

gewaarborgd loon bij ziekte. Zelfs op de korte opzegtermijn voor studentenarbeid hebben jobstudenten die werken met dagcontracten bij een ontslag geen recht. Loonfiches worden in stukjes opgesplitst zodat je een boekhouder nodig hebt om te zien of je correct betaald wordt.'

'Studenten vragen niet om die dagcontracten en bijbehorende onzekerheid', duidt Van den Bergh de inzet van de onderhandelingen. 'Werkstudenten zijn net zoals gewone werknemers vaak afhankelijk van hun inkomen. Ze betalen er hun studiemee, bekostigen eten en huisvesting. Terwijl de financiële onzekerheid van opeenvolgende dagcontracten bij gewone werknemers voor een stuk wordt opgevangen door de sociale zekerheid, heeft een jobstudent nergens recht op: geen recht op een (tijdelijke) werkloosheidsuitkering, geen recht op een ziekte-uitkering. Niet elke jobstudent is een middenklasser die kan terugvallen op Hotel Mama.' ■

© Beiga

Twee werkstudenten getuigen:

MARIJKE*, 23 JAAR

'Mijn kot kan ik alleen maar betalen dankzij een studentenjob. Tot voor kort werkte ik in een *escape room*. Maar die samenwerking werd stopgezet nadat ik de baas aansprak op de problemen met de dagcontracten. Die werden vaak pas achteraf opgemaakt waardoor ik onverzekerd aan de slag was. Overuren werden ook niet eerlijk betaald, omdat ze gewoon op een andere dag met een dagcontract ingepland werden. En zelfs wanneer ik van tevoren wist dat ik twee weken op rij zou werken, kreeg ik toch voor iedere dag een apart contract. Ondertussen werk ik elders, maar ook weer met dagcontracten.'

JORIS*, 15 JAAR

'Ieder weekend werkte ik als jobstudent in een restaurant. Voor het extra zakgeld, maar ook voor de ervaring. Terwijl ik toch regelmatig op vrijdag, zaterdag en zondag werkte, kreeg ik altijd een apart dagcontract. Op het einde van de maand betekende dat alles narekenen en dikwijls fouten ontdekken op mijn loonbrief. Op feestdagen werkte ik ook altijd met een dagcontract. Daardoor kreeg ik na een dag werken op Kerstmis alleen een kleine weekendvergoeding bij mijn redelijk laag uurloon. Normaal heb je voor zo'n feestdag ook recht op inhaalrust. Maar omdat ik een dagcontract kreeg, had ik daar volgens mijn baas geen recht op. Nu werk ik in een ander restaurant.'

*Joris en Marijke zijn schuilnamen

Bij het opduiken van de eerste bloesems loopt in Limburg de tentoonstelling *Our invisible hands*, over het leven van seizoenarbeiders en de impact van seizoenarbeid op de plaatselijke bevolking. ACV Voeding en Diensten is intussen bekommerd over de arbeidsvoorwaarden van seizoenarbeiders in België. 'Een heel groot deel van het sectoraal akkoord 2021-2022 van de land- en tuinbouw is gewijd aan de seizoenarbeid.'

~ Tekst **Dominic Zehnder** ~ Foto's **Ode Windels**

Seizoenarbeid moet aantrekkelijker worden

In 2019 waren in ons land 66 835 mensen aan de slag als seizoenarbeider, terwijl dat in 2001 nog minder dan de helft was. Toch vind je in de land- en tuinbouwbedrijven nog amper Belgische seizoenwerkers. 'Velen komen uit Polen, Roemenië, Bulgarije en Portugal. Deze zeer kwetsbare mensen worden tewerkgesteld tegen een onleefbaar minimumloon. In de fruitteelt verdient een seizoenarbeider slechts 9,69 euro bruto per uur. Daarnaast levert deze tewerkstelling geen vakantiegeld en dus ook geen vakantiedagen op. Dat is wellicht een van de redenen waarom nog maar weinig Belgen interesse tonen', klinkt het bij Pia Stalpaert van ACV Voeding en Diensten.

In het sectoraal akkoord 2021-2022 kwamen werkgevers en vakbonden overeen om het uurloon van seizoenarbeiders op te trekken tot het niveau van reguliere, vaste werknemers. In de fruitteelt gaat

het bijvoorbeeld om een verschil van 1,49 euro per uur. 'Dat moet seizoenarbeid aantrekkelijker maken. De werkgevers willen daarvoor wel een compensatie van de overheid, want hun winstmarges zijn vaak te laag of zelfs onbestaande. Daarom zijn wij nu aan het onderhandelen met de betrokken kabinetten, zodat de situatie zowel voor werknemers als werkgevers verbetert.'

Voor de expo *Our invisible hands* gingen zettien kunstenaars zelf als seizoensarbeider aan de slag. Onder hen Ciel Grommen, die in twee fruitgaarden werkte en erin slaagde het vertrouwen van plukkers te winnen. 'Het gaat vaak om mensen die in hun thuisland geen werk vinden en hier drie maanden proberen te werken en te sparen, of om Belgen die het water aan de lippen staat en bijklussen.'

~ Meer info over de tentoonstelling www.z33.be

4 000 000 werknemers 295 000 bedrijven 77 inspecteurs

De tragische dood van een kindje in een crèche in Mariakerke, zware arbeidsongevallen en wantoestanden bij koeriersbedrijven, mensonteerende praktijken in dure rusthuizen ... Het doet de vraag rijzen of de regelgeving die er is wel voldoende gehandhaafd kan worden. Het ACV stelt zich die vraag al veel langer als het gaat over werk.

→ Tekst **An-Sofie Bessemans** → Illustratie **Rutger Van Parys** → Foto **Karolien Coenen**

Wie al eens gepraat heeft met de nabestaanden van iemand die nooit is teruggekeerd van zijn werkplek, weet hoe hard zo'n drama erin hakt', vertelt Kris Van Eyck, expert welzijn op het werk bij het ACV. 'Helaas is de inspectiecapaciteit zeer beperkt. Slechts eens om de tientallen jaren hoeft een werkplek zich aan controle te verwachten. Er is nog veel werk aan de winkel.'

Veiligheid en welzijn

De wetgeving veiligheid en welzijn op het werk biedt een uitgebreid antwoord op de meeste risico's, maar krijgt in de praktijk niet altijd navolging. Om de toepassing ervan te verzekeren, is er bewustzijn nodig bij werkgevers en werknemers. En controle.

Een van de oplossingen is het aantal inspecteurs te vergroten. 'Momenteel zijn er zo'n 77 voltijdse inspecteurs beschikbaar om op de werkvloer de veiligheid van vier miljoen werknemers te controleren in ons land', weet Van

Eyck. 'En dat op zo'n 295 000 vestigingsplaatsen. Die menskracht moet minstens verdubbeld worden.'

Maar controle is maar een aspect van een goede naleving. Van Eyck: 'Het sanctiemechanisme moet veel zwaarder. Zeker voor risicosectoren is het belangrijk dat aan ernstige overtredingen snel gevolg wordt gegeven met onmiddellijke boetes. Tegelijk is het van ontzettend belang dat we nog veel meer inzetten op preventie en opleiding. Zeker omdat er veel meer flexibiliteit is dan vroeger: buitenlandse werknemers die niet dezelfde veiligheidsopleidingen hebben genoten komen de werkvloer versterken, mensen zonder ervaring of ernstige opleiding stromen in, er kan letterlijk spraakverwarring zijn op de werkvloer ... Risico's uitsluiten kan alleen door de regelgeving die er is zoveel mogelijk af te dwingen en zo te komen tot een mentaliteitswijziging. Ook werknemersvertegenwoordiging op de werkvloer kan hiertoe bijdragen.'

Inspecteurs getuigen:

'Alsmar meer taken, minder grondige inspectie'

Kristien Colman werkt al bijna 20 jaar als sociaal inspecteur bij de arbeidsinspectie. In het bijzonder houdt ze zich bezig met gedetacheerden in de bouwsector. 'Dat zijn werknemers van een buitenlandse onderneming die diensten aanbiedt aan Belgische klanten. Op werven achterhalen we wie werkt voor welke onderneming. Een uitdaging, want vaak zijn wel tien onderaannemers op één werf aan het werk. We gaan na hoeveel ze betaald worden en hoeveel uren ze werken. Mensen moeten hier hetzelfde loon krijgen voor hetzelfde werk als een Belgische arbeider.'

Steeds meer ligt de nadruk van de politiek op sociale fraude en sociale dumping. 'De Portugese of Poolse nummerplaten bij de werf zijn heel zichtbaar. Maar het controleren van een buitenlandse onderneming is een pak arbeidsintensiever. Onze kerntaak, het toezicht op de loon- en arbeidsvoorwaarden, ook in Belgische ondernemingen, begint daaronder te lijden. Als er een klacht komt van een werknemer, gaf dat vroeger aanleiding tot de audit van volledig bedrijf; nu blijft het in veel gevallen een beperkt onderzoek. Doordat we alsmar meer taken opgelegd krijgen, kunnen we minder diepgaand werken. In sommige regio's hebben we nog maar één controleur voor 2 500 werkgevers.'

Hoe minder controle er is, hoe meer misbruik, gaat Colman verder. 'Een baas die de kans op een controle incalculeert, heeft zijn boetegeld al klaarliggen. Oppervlakkige zwartwerkcontroles gaan rap en leveren op, maar uitbuiting en diepgaande fraude zijn niet zo evident op te sporen. We vinden zware situaties van onderbetaling, duidelijk onder het minimumloon, maanden en jaren aan een stuk. Maar die mensen klagen niet altijd, want ze verdienen geld terwijl er in het thuisland geen inkomen is.'

Dat veroorzaakt een ontwrichte arbeidsmarkt met ongelijke loonvoorwaarden, waardoor

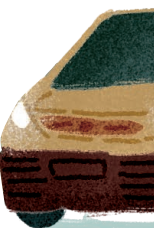
ook Belgische werkgevers alsmar meer flexibiliteit vragen hun mensen, en overuren opdringen die niet geregistreerd worden. 'Het gevolg is dat werknemers niet meer in bepaalde sectoren willen werken. Vandaar ook de grote tekorten aan personeel. Je krijgt niet genoeg voor het zware werk dat je doet, terwijl de werkgever zegt: *Als ik jou moet betalen wat volgens de cao's betaald moet worden, dan kan ik niet op tegen de concurrentie van de fraudeurs.*'

Onuitgenodigd

Colman ziet niet meteen beterschap voor het personeelstekort bij de arbeidsinspectiediensten. 'We zoeken ook specifieke profielen zoals ingenieurs en arbeidsartsen. Maar wie gaat er geneeskunde studeren om dan in een ambtenarenbarema te werken? Je moet het ook willen, onaangekondigd en onuitgenodigd je plaats opeisen in een situatie.'

Ben Janssens, sociaal inspecteur bij de cel Grensoverschrijdende tewerkstelling van de Rijksdienst voor Sociale Zekerheid, treedt dat bij: 'Bovendien hebben we zelf steeds minder tijd voor controle omdat we voortdurend verantwoording moeten afleggen. Procedures zijn belangrijk om rechtszekerheid te bieden, maar de hiërarchie moet vertrouwen en autonomie geven aan de inspecteurs. Zoniet krijg je uitstel van beslissingen, verwatering van acties en ongelukken. Het aanvoelen van de inspecteur op de werkvloer wordt niet meer gevraagd: alles moet gekwantificeerd worden om de tijdsbesteding te verantwoorden.'

'Daarnaast moeten we de achterpoortjes aan onze goede wetgeving sluiten. De wet lijkt soms zo gemaakt dat ondernemingen die zich door een leger advocaten laten bijstaan zich contractueel kunnen vrijstellen van inbreuken. Zo schuiven ze de verantwoordelijkheid altijd van zich af.' ■

ZIEKTE RIJGESCHIKTHEID

Wat betekent een medische aandoening voor je rijbewijs?

Wat een routinecontrole bij de longarts moest worden, draaide voor David* anders uit. Voor zijn slaapapneu gebruikt hij 's nachts een neusmasker, maar op vijf dagen na kwam hij niet aan het vereiste aantal gebruiksdagen per jaar. Tot zijn stomme verbazing kostte hem dat zijn rijbewijs. Apneupatiënten kunnen immers alleen rijgeschikt verklaard worden één maand na een succesvolle behandeling.

'De medische criteria die gevolgen hebben voor je rijbewijs hoort iedereen bij wet te kennen', zegt Mark Tant van rijgeschiktheidscentrum CARA, dat onderdeel is van het Vias Institute voor verkeersveiligheid. 'Je ondertekent ze namelijk op het gemeentehuis als je je rijbewijs gaat afhalen. Alleen zal David niet de enige zijn die in zo'n geval uit de lucht valt.'

Dat heeft onder meer te maken met de waslijst aan kwalen die van invloed zijn op de rijgeschiktheid. Ze lopen van hersenaandoeningen en psychologische ziektes zoals depressie, tot onder andere slaapstoornissen, diabetes en hart- en vaatproblemen. 'In het gemeentehuis onderteken je een vereenvoudigde verklaring op eer dat je aan de medische criteria voldoet', aldus Tant. 'Bij twijfel moet je een arts raadplegen. Het is aan de arts om je correct te informeren. Als mensen niet goed op de hoogte zijn, ligt het ook aan artsen die onvoldoende kennis hebben van de gevolgen. Bijvoorbeeld omdat ze door hun specialisme minder in de rijgeschiktheidsproblematiek thuis zijn.'

Volgens Tant gaan mensen soms nogal licht over de invloed op de rijgeschiktheid. 'De beslissing van een arts is niet bindend, en we zien dat patiënten soms een tweede of derde opinie vragen tot ze een arts vinden die wel aan hun verwachtingen voldoet. Maar als de verzekering moet tussenkomen en het blijkt dat men zich niet aan de uitspraak van een arts gehouden heeft, geldt dat als rijden zonder geldig rijbewijs en zal ze niet tussenkomen. Met alle financiële gevolgen van dien.'

*De echte naam is bekend op de redactie

Vacatures

ACV zoekt

- Dienstverlener ACV Antwerpen
- Vakbondverantwoordelijke ACV-CSC METEA zone Brabant

~ www.hetacv.be/jobs

Wegen van Willemen

Wie zorgt voor vers asfalt of beton op de snelwegen? Wie plaveit de straten en puzzelt de klinkers van gemeenteplein in elkaar? Geen brug te hoog of tunnel te diep voor Willemen Infra uit Drongen. 'In ons beroeps- en technisch onderwijs is er geen specifieke opleiding voor wegenbouw', klinkt het. 'Daarom zetten wij erg in op de scholing van onze mensen.'

– Tekst **Simon Bellens**

– Foto **James Arthur**

GEOFFRY VANHOUTTE (50) polyvalent machinist

'Acht maanden lang heb ik op de Euro-silo-site in Gent werkt, momenteel werk ik aan een stockageplaats voor ingevoerde auto's in de haven van Zeebrugge. Dat is het mooie aan de wegenbouw: het zijn opvallende projecten. Als je passeert kan je trots zijn op je verwezenlijkingen, en zeggen: *Ik heb hieraan meegewerkt*. Bovendien is het werk heel gevarieerd, de ene week werk je met een kraan, dan weer in een bulldozer, dan ben je aan het metselen ... altijd in de buitenlucht. In de wegenbouw is de vraag naar extra werkrachten heel hoog, ook bij ons. We zoeken jong talent, maar er is ook respect voor ervaring, en de instromers weten dat ze alles kunnen vragen aan de ervarener lieden. In de 32 jaar dat ik in de wegenbouw werk, zijn opdrachtgevers wel strenger geworden. Vooral de Vlaamse regering. Ze plakken een theoretische tijd op een project en geven boetes als het te lang duurt, maar soms vraag ik me af of ze de praktijk wel goed kennen.'

FEITEN

Opgericht in **2018** lijkt Willemen Infra misschien nog maar een kloeke peuter, maar de bouwbedrijven waaruit het fuseerde dragen elk minstens vijfenzeventig jaar geschiedenis met zich mee. **Aswebo** is in Vlaanderen nog steeds een naam die bekend in de oren klinkt, net zoals **Anne-mingen Van Wellen** in het Antwerpse en **Kumpen** in Hasselt. Sinds de fusie maken zij de wegenbouwpoet uit van **Willemen Groep** in Mechelen, waar de familie Willemen al zeven generaties lang op metselaars en bouwkundigen kan rekenen. Inmiddels werken zo'n **950** mensen voor Willemen Infra, onder wie vooral arbeiders in vaste dienst – uitzonderlijk in de sector. De vernieuwing van de landingsbanen in de luchthaven van Zaventem, of de eerste turbotoronde van Vlaanderen op het **Euro-silo-kruispunt in Gent** (foto, red.) zijn maar enkele van de grote ingrepen waarmee ze het aanzien van de Belgische wegeninfrastructuur bepalen.

1. MUZIEK CHARLOTTE ADIGÉRY & BOLIS PUPUL TOPICAL DANCER

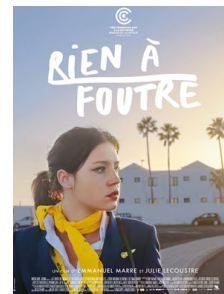
Op hun debuutplaat *Topical Dancer* dansen Charlotte Adigéry en Bolis Pupul vrolijk over een beerput van miserie. Ze getuigen er over hun levenservaring en structureel racisme, discriminatie en seksueel grensoverschrijdend gedrag en geven de luisteraar daarbij een intieme blik in hun diepste gedachten. Bloedserieuze materie dus, maar dankzij de vakkundig door Soulwax gemixte beats nodigt de plaat toch uit om over de dansvloer te dartelen. En dat altijd met de nodige humor, finesse en een dikke knipoog, zoals in het aanstekelijke 'Esperanto', waar de *wokeness* van onze maatschappij vakkundig wordt gefileerd.

~ Nu beschikbaar op cd, vinyl en op alle streamingdiensten

2. FILM Rien à foutre

Delegees schitteren op het witte doek

Cassandra is een 26-jarige stewardess bij een vliegtuigmaatschappij die bekend staat om haar lage ticketprijzen. Lange werkdagen, lage lonen, doorgedreven flexibiliteit en een steeds uitgebreider takenpakket eisen hun tol. *Rien à foutre* is meer dan fictie. De film zet het debat over goedkoop vliegen en de loon- en arbeidsvoorwaarden in de luchtvaartsector weer op de agenda.

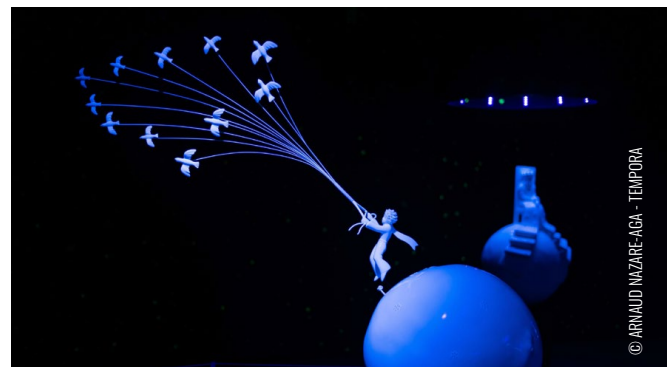

In *Rien à foutre* is er ook een rol voor ACV. Diverse delegees van ACV Puls figuren in de film.

~ Vanaf nu in de bioscoop.

3. EXPO De wonders wereld van De kleine prins

De kleine prins tussen de mensen

Al bijna 80 jaar weet het wereldberoemde verhaal van *De kleine prins* jong en oud te fascineren. Over al die jaren heen hebben de grote thema's van de tijdloze klassieker nooit aan actualiteit ingeboet. Maar rond auteur Antoine de Saint-Exupéry hangt tot op vandaag nog een groot mysterie. De militaire piloot verdween een jaar na de verschijning van zijn bestseller en werd nooit meer gevonden. In Brussels Expo kun je nu zowel het verhaal van *De kleine prins* als dat van de schrijver (her)ontdekken, in een unieke tentoonstelling waarbij het personage uit het boek en de persoon van Saint-Exupéry elkaar ontmoeten. ■

~ www.expo-petitprince.com

Breintrein

			1	3		7		6
1	5					6		2
7			4					
		7	6	1	8			
	8					6		7
5	2					1		
6						8		
9	3		2		7	4		
			3					

FEIT OF FABEL?

Singles worden fiscaal benadeeld

Allicht de bekendste vrijgezel van Vlaanderen, Fabrizio Tzinaridis, hier te zien in De Bachelor.

© Jan Agten

Piet Van den Bergh
Studiedienst ACV

WAAR!

Belgische alleenstaanden zonder kinderen kennen de hoogste belastingdruk van alle OESO-landen. Maar vooral als het over erfenissen gaat, bijten ze in het stof.

Uit het OESO-rapport van 2021 over de internationale belastingdruk bleek dat Belgische alleenstaanden met een gemiddeld loon en zonder kinderen een belastingdruk van 51,5 procent kennen. Dat verschil tussen wat een werkgever bruto betaalt en een werknemer netto op zijn rekening ziet verschijnen, is veruit het hoogste van alle OESO-landen en ligt hoger dan de Belgische belastingdruk voor koppels met (43,4 procent) of zonder kinderen (48,6 procent).

In de personenbelasting ligt het verschil tussen alleenstaanden en koppels (zonder kinderen) vooral bij het systeem van de huwelijks-quotiënt. Dat laat koppels toe

om fiscaal een deel van de inkomsten over te hevelen naar de partner met het laagste beroepsinkomen, waardoor het totaal onder een gunstiger tarief valt. Wie kinderen krijgt, geniet daarenboven van een hogere belastingvrije som.

Maar met name voor hun nalatenschap zijn kinderloze singles benadeeld. Erfgenamen in rechte lijn, zoals een partner of kinderen, erven immers aan een tarief van 3 tot 27 procent, terwijl andere erfgenamen, zoals een broer of zus, de rekening zien oplopen tot 55 procent.

Fiscaal expert van het ACV Ive Rosseel roept de Vlaamse regering daarom op om kinderloze alleenstaanden

de mogelijkheid te geven om minstens één erfgenaam in rechte lijn aan te duiden. 'Als je vandaag iets aan een broer of zus wil nalaten, is het alleen gunstig om bij leven te schenken. Dat zet druk op singles om middelen weg te geven, terwijl zij net langer dan wie kinderen of een partner heeft voor zichzelf zullen moeten zorgen, en bijvoorbeeld rusthuiskosten moeten dragen.'

Maatschappelijk zijn alleenstaanden, volgens cijfers van het Federaal Planbureau, aan een opmars bezig. Waar in 2017 nog 34 procent van de gezinnen uit alleenwoners bestond, zou dat stijgen naar 42 procent in 2070.

Wanneer heb ik recht op sollicitatieverlof?

Wanneer je ontslag neemt of wanneer je ontslagen wordt, dan moet je meestal nog enkele weken bij je werkgever aan de slag blijven. In die periode – je opzegtermijn – heb je recht op sollicitatieverlof. Concreet mag je maximaal één dag per week, of twee halve dagen per week, afwezig blijven van het werk om te solliciteren. Voor een sollicitatiegesprek of -proeven, maar ook om vacatures uit te pluizen of om sollicitatiebrieven te schrijven. Je vraagt je sollicitatieverlof aan bij je werkgever zoals je een gewone verlofdag zou aanvragen. Je moet de tijd effectief gebruiken om te solliciteren, maar je werkgever mag daar geen bewijzen van opvragen. Je werkgever hoeft immers niet te weten bij wie je solliciteert.

Zelfs wanneer je zelf ontslag hebt genomen en al uitzicht hebt op ander werk, heb je recht op dat verlof. Want het is mogelijk dat er nog andere sollicitatieprocedures lopen, met misschien een betere aanbieding.

Wie in outplacementbegeleiding zit, mag tijdens de volledige duur van de opzegtermijn een dag of twee halve dagen per week sollicitatieverlof nemen, maar moet de outplacementbegeleiding wel volgen tijdens dat sollicitatieverlof. Outplacement helpt je om te solliciteren, maar doet de sollicitaties niet in jouw plaats. Brieven schrijven en op gesprek gaan, gebeurt dus buiten die outplacementbegeleiding. ■

HELEEN BULDEO RAI (31) ONDERZOEKT LOGISTIEKE KETENS AAN DE UNIVERSITÉ GUSTAVE EIFFEL IN PARIJS. IN HAAR RECENT VERSCHENEN BOEK *DUURZAAM ONLINE SHOPPEN* BELICHT ZE HOE WE DE ECOLOGISCHE IMPACT VAN ONZE ONLINE AANKOPEN KUNNEN VERMINDEREN. DAARBIJ KIJKT ZE VOORAL NAAR 'DE LAATSTE KILOMETER' VAN DE BEZORGERS.

Zelf naar de winkel of online kopen: wat is het beste voor het milieu?

– Tekst An-Sofie Bessemans – Foto Guy Puttemans

'De sociale kosten van nachtarbeid zijn heel hoog'

Buldeo Rai werkte zelf als jobstudent in het distributiecentrum van een supermarkt. 'Dat was hard: bestellingen voorbereiden 's nachts is geen droomjob. De grote vraag is: is nachtarbeid nodig in de retail? De sociale kostprijs is heel hoog. En dan zijn er nog de arbeidsomstandigheden van de bezorgers. Regulering en een faire prijs voor transport zijn superbelangrijk. Maar de verandering zal moeten komen van grote bedrijven. Als zij blijven vasthouden aan een gratis levering, blijft het een race naar de bodem. Nochtans is de bereidheid er van klanten om langer te wachten. Geef klanten een tragere leveringsoptie tegen een lagere prijs en maak de snelle optie duurder. Of wijs hen op duurzaamheidsvoorstellen, ook dat is een krachtige manier om beslissingen bij het afrekenen te beïnvloeden.'

WIN!

Visie mag 3 lezers verblijden met een exemplaar van *Duurzaam online shoppen*. Maak kans en stuur een e-mail naar lezers@visieredactie.be met je naam en adres voor 31 maart.

Laten we met de deur in huis vallen: is online shoppen beter voor het milieu?

BULDEO RAI – ‘Als het een aankoop is waarvoor je de auto niet had genomen en die wordt met een bestelwagen thuisbezorgd, dan niet. Ga je vooraf met de wagen al eens kijken in de winkel of wordt wat je anders op één traject zou kopen allemaal apart aan huis geleverd, dan is er ook geen milieuwinst. Al helemaal niet als de bezorger het pakje verschillende keren moet aanbieden. Omdat online shoppen zo makkelijk is, consumeren we bovendien meer. En dan is er nog de vraag wat je doet met de je vrijgekomen tijd: maak je dan een ander uitstapje met de wagen? Het is wenselijk dat mensen bewust afwegen wat ze consumeren en hoe ze zich verplaatsen.’

Dan zwijgen we nog over verpakking.

BULDEO RAI – ‘Klanten ervaren grote kartonnen dozen vol plastic of papiersnippers niet als positief. Niet alleen gaat zo veel materiaal verloren, het maakt ook dat de helft van de transportwagen met lucht is gevuld. Gespecialiseerde verpakkingsmachines die verpakken op maat kunnen helpen. Ook herbruikbare verpakkingen slaan aan bij klanten, zoals ploiboxen voor boodschappen en herbruikbare zakken voor kleding.’

Naar verluidt is het soms goedkoper om retours te vernietigen dan om ze weer in de keten te brengen.

BULDEO RAI – ‘Volgens een Nederlands rapport wordt maar weinig vernietigd. Maar in grote distributiecentra hoor je andere verhalen. Retours zijn sowieso niet onschuldig: ze verdubbelen het transport. De terugrit van een pakje is ook veel minder efficiënt: het is moeilijk om in te schatten wat en hoeveel er terugkomt, wanneer en in welke staat. Als de kans reëel is dat je je pakje terugstuurt, dan ga je beter zelf naar de winkel.’

Hoe kunnen steden en gemeenten hun centrum aantrekkelijk houden en overlast van al die bestellingen mijden?

BULDEO RAI – ‘De toekomst voor kleine en onafhankelijke handelaars is om naast het fysieke winkelpunt een webshop te openen en te leveren met bijvoorbeeld fietskoeriers. Steden kunnen een optimale leveringsstroom helpen organiseren. Zo gaan Leuven en haar buurgemeenten binnenkort van start met het platform *wij.leveren*. Winkels in de regio bundelen hun weliswaar beperkte pakjesvolume, kunnen dankzij de samenwerking betere levervoorwaarden onderhandelen en op een duurzamere en efficiënte manier aankopen aan huis bezorgen. Het zorgt voor een aantrekkelijke en groene bezorgoptie en het houdt de winkels in de binnenstad levend. Zo'n platform zou trouwens ook het aanbod van de verschillende webshops kunnen bundelen.’

Hoe zou je transport nog duurzamer maken?

BULDEO RAI – ‘Lage-emissiezones en een kilometerheffing kunnen daartoe bijdragen. In Parijs, waar het stadsbestuur de auto uit het centrum weert, worden ondergrondse parkings omgevormd tot opslagruimtes voor supermarkten. De goederen krijg je zo dicht bij de klant. Je kunt ook werken met *hubs* aan de stadsrand en met één partij die ter plaatse de bezorging doet met elektrische bestelwagens of cargofietsen. Dat kan een private concessiehouder zijn of een eigen pakketdienst, naar analogie van hoe het openbaar vervoer werkt op regioniveau. Dat zou je trouwens ook kunnen doen voor bouwlogistiek. Want we zouden het bijna vergeten: onze online pakjes zijn maar één ding.’ ■

412 MILJOEN EURO AAN CORONAPREMIES

'Een doekje voor het bloeden, vergeleken met de winstmarges'

De voorbije maanden hebben 1,3 miljoen werknemers hun coronapremie gekregen van hun werkgever. Die premie is een welgekomen extraatje voor wie in een onderneming werkt die tijdens de coronapremie toch goed draaide, maar ook niet meer dan een druppel op een hete plaat.

– Tekst Wim Troch

Ondernemingen die tijdens de coronapandemie goede resultaten hebben neergezet, konden hun werknemers een eenmalige coronapremie toekennen. De premie, met een maximumwaarde van 500 euro, wordt uitgekeerd in de vorm van consumptiecheques. Voor de werknemer betekent de coronapremie een netto koopkrachtverhoging, voor de werkgever zijn de premies volledig fiscaal aftrekbaar, met bovendien een verlaagde socialezekerheidsbijdrage.

Er zitten wel wat addertjes onder het gras. Wat 'goede resultaten' zijn, is niet vastgelegd. Elke onderneming kan dus vrij beslissen om de premie al dan niet toe te kennen, al werd in sommige sectoren een collectieve toekenning onderhandeld. Zo kregen sommige werknemers toch een extraatje, ondanks de strakke loonnormwet, die loonsverhogingen op 0,4 procent plafonneert.

De coronapremie kan tot eind maart worden aangevraagd, maar tot nu werd al voor meer dan 410 miljoen euro aan coronapremies opgevraagd, door 1,3 miljoen werknemers uit zo'n 80 000 ondernemingen. 'Minder dan de helft van de drie miljoen werknemers in de privé-sector kreeg zo'n premie. Maar dankzij de vele sectorale akkoorden zijn er dat veel meer dan wat de werkgevers vorig jaar beoogden', zegt Chris Serroyen van de ACV-studiedienst. 'Maar daarmee is de onrechtvaardigheid van de strakke loonnorm niet ten gronde opgelost. 410 miljoen euro is over twee jaar bekeken slechts 0,11

procent boven op de schamele loonsverhoging van 0,4 procent, die trouwens niet overal volledig werd ingevuld. Gelet op de grote, stijgende winstmarges van Belgische bedrijven blijft dit een doekje voor het bloeden. Zeker als je dit afzet tegen de enorm gestegen kosten in levensonderhoud, zelfs met ons systeem van indexering. De coronapremie was voor de regering de uitvlucht om de discussie over de loonnormwet niet ten gronde te moeten voeren. Maar de politiek zal dat debat niet kunnen blijven afwimpelen. Als bedrijven het goed doen, moeten medewerkers hun eerlijk deel krijgen.' ■

Veiligheid en gezondheid

Gedragscode in de bouw

Bouwwerkers over de hele wereld kunnen voortaan profiteren van een nieuwe gedragscode met praktisch advies over het verbeteren van de gezondheid en veiligheid op het werk. De bestaande richtlijnenbundel uit 1992 werd grondig herzien.

De nieuwe gedragscode biedt praktische en volledige richtlijnen om alle grote gevaren en risico's in de sector te voorkomen, verminderen en controleren. Het gaat dan

bijvoorbeeld om chemische stoffen, ergonomische en fysieke risico's, gereedschap, machines en werkkuitrusting.

Belangrijk is een nieuw hoofdstuk over gevaarlijke stoffen – waaronder asbest – en de noodzaak om bij de overgang naar ecologisch duurzame economieën en samenlevingen voor iedereen rekening te houden met maatregelen inzake gezondheid en veiligheid op het werk. 'We zijn erin geslaagd bescherming tegen psychoso-

ciale risico's te laten vermelden', klinkt het bij ACV bouw - industrie en energie. 'Het is de eerste keer dat dit in een tekst van de Internationale Arbeidsorganisatie (IAO) gebeurt. Dat is een belangrijke stap voorwaarts omdat andere sectoren er in toekomstige onderhandelingen naar kunnen verwijzen.'

De herziene bundel zal na goedkeuring door de Raad van Bestuur van de IAO in november 2022 in werking treden. ■

Extra vrije tijd wordt nood in plaats van behoefte

‘Het is niet zozeer dat die mensen hun job niet meer graag doen maar wel dat ze zich afvragen hoe ze deze gaan volhouden tot aan hun pensioen.’ Dat zegt Hans Antonise van ACV Limburg. ‘Momenteel informeren we onze leden over de algemene regels en principes van de landingsbanen, het swt en het pensioen. Later op het jaar volgen infosessies over het tijdskrediet’, aldus Hans.

→ Tekst en foto **Vicky Jans**

Ademruimte

Ook al heeft iedereen de mond vol over werkbaar werk, de stelsels die toelaten wat ademruimte in de loopbaan in te bouwen, worden steevast verstrengd. Leeftijdsgrenzen worden opgetrokken, het vereiste aantal loopbaanjaren gaat de hoogte in en met weemoed denken we terug aan het tijdskrediet zonder motief dat in 2017 uit het sociale landschap verdween. Vooral deze laatste maatregel trof een groep werknemers die nu tussen wal en schip valt. Ze zijn te jong voor één of andere eindeloopbaanregeling maar voelen zich vaak te oud om nog drastisch van richting te veranderen in hun carrière om het werkbaar te houden.

Recupereren

‘Het is dan ook deze groep waarvan we het vaakst horen dat een extra dag om te recuperen welkom zou zijn’, vertelt Hans. ‘In het weekend moeten ze vaak wat langer dan vroeger bekomen van de werkweek. Tegen de tijd dat de huishoudelijke taken erop zitten, schiet er niet veel échte vrije tijd over. Een extra dag zou hier volgens velen soelaas kunnen bieden.’ Sommigen zien in de vierdagenwerkweek, zoals voorgesteld in de arbeidsdeal, een mogelijke oplossing.

Vierdagenwerkweek

Het ACV is niet zo een grote voorstander van die werkweek in vier dagen ‘want het kan wel eens een zuur verdiende extra vrije dag worden’, zegt Hans. ‘Je zal vier lange, zware dagen moeten maken. Bovendien zal alles wat berekend wordt op basis van je aantal gewerkte dagen verminderd worden, zoals maaltijdcheques en verlofdagen. Veel zal ook afhangen van de afspraken die je hierover met je werkgever kan maken. Mag je tijdens bepaalde periodes van je leven of het jaar voor dit systeem kiezen? Kan en mag je nadien gemakkelijk terugkeren naar het normale regime? Dat zijn toch zaken die goed besproken en overwogen moeten worden als het ooit zover komt’, aldus Hans.

Rat race

Naar het einde van de loopbaan neemt de behoefte aan extra vrije tijd nog meer toe. ‘Ik zou daar al eerder spreken van een nood dan van een behoefte’, zegt Hans. ‘Zowel mentaal als fysiek kunnen heel wat werknemers op latere leeftijd niet meer mee in de rat race. Maar ook daar wordt het ze niet gemakkelijk gemaakt. Zowel voor de landingsbanen als voor het swt gelden er strenge -in onze ogen té strenge- voorwaarden waardoor het ook niet voor iedereen is weggelegd.’

Niet haalbaar

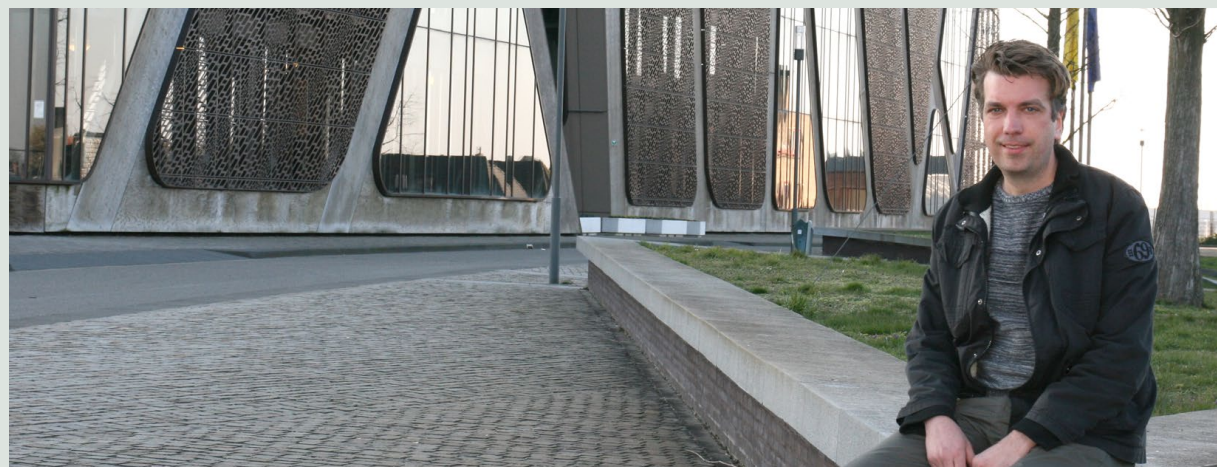
Ook de samenleving is wat dat betreft erg gewijzigd. ‘Dertig jaar geleden hadden vijftigers doorgaans hun lening afbe-

taald en waren de kinderen het huis uit zodat je als koppel stilaan kon dromen van een rustige, comfortabele oude(re) dag’, zegt Hans. ‘Vandaag zijn leningen met een looptijd van dertig tot zelfs veertig jaar geen uitzondering, kinderen komen op een latere leeftijd en blijven langer bij de ouders wonen en er zijn veel meer singles dan vroeger. Het inkomensverlies dat dan gepaard zou gaan met een eindeloopbaanregeling zorgt ervoor dat dit financieel niet altijd haalbaar is’.

Informatie

Wie echter wel een landingsbaan of swt overweegt of binnenkort mag genieten van zijn/haar pensioen, kan zich alvast informeren. ‘Enkele infomomenten kunnen nog in Hasselt bijgewoond worden maar sowieso kan elke sessie gratis digitaal gevolgd of herbekeken worden via onze website na registratie’, aldus Hans. ‘Wie nadien nog met vragen zit, kan uiteraard op afspraak terecht bij onze collega’s van de loopbaan-dienstverlening.’

~ www.hetacv.be/webinars/eindeloopbaan

Zanger, tv-maker en sociaal werker

Tijs Vanneste

gevat
in 5
woorden

Andersdenkend

'Ik vind het veel interessanter om met een extreemrechts persoon aan de toeg te zitten dan met iemand die dezelfde mening deelt als ikzelf. Daarom ging ik als jonge gast ook veel liever naar het plaatselijke bikercafé dan naar het jeugdhuis. Niet omdat ik een biker ben, maar omdat dat veel interessantere mensen zijn. Als je alleen maar omgaat met mensen die hetzelfde denken als jij, dan doe je niets anders dan constant jezelf bevestigen.'

Goudhaantje

'Mensen denken dat alles wat ik aanraak in goud verandert, maar dat is helemaal niet zo. Ik doe heel veel dingen die het licht nooit zien. Ik heb zo ooit een plaat opgenomen, daar zelf veel te veel centen ingestoken, ze laten persen en toen kreeg ik het in mijn hoofd dat ik ze toch niet wou uitbrengen. Die staan dus allemaal gewoon in dozen bij mij thuis en nog niemand heeft die muziek gehoord. Maar dat speelt voor mij geen rol. Het ging mij om de muziek. Nu ook, ik vind het fantastisch dat die plaat over *De Kemping* werd uitgebracht, maar of die nu superveel verkoopt of niet, dat maakt mij niet zoveel uit.'

Kuitenbijter

'Als ik iets kan dan ben ik het alweer beu. Als ik weet hoe iets in elkaar zit, dan moet ik weer een stap verder gaan om het interessant te houden. Het mag niet te gemakkelijk zijn. Als iemand tegen mij zegt: *Dat ga je nooit bereiken*, dan heb ik dubbel zoveel zin om het toch te bereiken. Ik ben een echte kuitbijter. Ik weet heel goed waar ik naartoe wil, wat ik wil vertellen en ik blijf doorgaan tot ik er geraak.'

Ambitie

'Mijn grootste angst is dat mijn twee zonen en vrouw iets zou overkomen of dat ik niet meer voor hen zou kunnen zorgen op de manier waarop ik wil. Alles wat ik doe is superplezant, maar tegelijkertijd ook heel onbelangrijk als je het daarmee vergelijkt. Daar weegt geen geld van de wereld of groot aanzien tegenop. De doos waarin je kunt gaan wonen als je alle energie in je carrière steekt wordt dan wel steeds maar groter en groter, maar tegelijk ook leger en leger. Dat is een tegenstelling die veel mensen uit het oog verliezen.'

De Kemping is elke dinsdag om 20.40 uur te zien op Eén en via VRT NU. Het bijbehorende album '*Wildgroei (kempingverhalen)*' is overal beschikbaar.

→ Tekst **Dominc Zehnder** → Foto **ID / Koen Bauters**